

Solunäytteiden yleisohje

Lähetete: Tutkimuksen pyytävät/ottavat yksiköt kirjoittavat lähetetiedot Weblab- tai Multilab-järjestelmään. Esitietoja tallennettaessa on syytä muistaa, että ne tulostuvat sellaisinaan lopulliseen lausuntoon.

PAT-merkinnällä varustettua lomaketta (KUDOS/SOLUNÄYTTEEN LÄHETE, KYS 85014-2) käytetään varajärjestelmänä. Koska lähetetiedot siirretään tietojärjestelmään, merkintöjen tulee olla selkeitä, mielellään koneella kirjoitettuja.

Jos otetaan useita solunäytteitä, kullekin on laadittava oma läheteensä. Kudos- ja solunäytteen lähetettä ei pidä kirjoittaa samalle lomakkeelle, koska näytteet kulkevat laboratoriossa eri reittejä.

Lähetteen kopio toivotaan jätettävän sairauskertomuksen yhteyteen, kunnes lausunto on saapunut. Mikäli on todennäköistä, että lähetteen kopio ja lausunto eivät ole yhtä aikaa hoitavan lääkärin käytettävissä ja lähete on vastauksen tulkinnalle välttämätön (esim. piirros), voidaan lomakkeen molemmat kappaleet lähettää näytteen mukana, jolloin patologian laboratoriossa kopio liitetään eri pyynnöstä lausuntoon.

Koska osa lähetetiedoista, mm. lähettävän lääkärin nimi, siirretään tietojärjestelmään, tulee merkintöjen olla selkeitä, mielellään koneella kirjoitettuja. Lähetteestä tulee ilmetä miksi näyte on otettu, mistä se on ja mitä siitä erityisesti halutaan tietää. Näin ollen selostetaan keskeiset anamneesi-, status- ja laboratorihavainnot, hoito, leikkauslöydös ja erotusdiagnostinen ongelma. Erillisohjeissa on lisätietoja siitä, mitkä seikat ovat kunkin näytetutkimuksen läheteessä tarpeellisia mainita.

Fiksaatio: Näyte fiksoidaan välittömästi kyseisen erillisohjeen mukaisesti. Fiksatiivi merkitään läheteeseen. Fiksatiivipurkkeja saa patologian laboratorion. Näyte varustetaan nimilapulla, jossa on potilaan nimi ja henkilötunnus, osasto ja näytteenottopäivä.

Tiedustelut: Tekniset ohjeet puh. (017 1) 73973, 73486, Vastaukset puh. (017 1) 73483, Vastaus on luettavissa Ariel-palkin kautta Miranda- tai QPAWEB-järjestelmissä heti kun patologi on sen kuitannut. Myös kesken olevan näytteen käsittelyvaihe selviää järjestelmästä.

Huomautuksia: Esitarkastusta vaativien näytteiden tavallinen valmistumisaika on 3-6 työpäivää. Erityistapauksissa voi pyytää kiireellistä tutkimusta, jolloin vastaus valmistuu 1-2 päivässä. Kiireellisiä pyyntöjä on harkittava tarkoin, sillä ne aiheuttavat lisätyötä ja voivat viivästyttää muiden näytteiden käsittelyä. Perehdy näytetyyppikohtaisiin ohjeisiin seuraavilla sivuilla.

Laatija, pvä: Sanna Kirjavainen, Satu Remes, 26.10.2020

Hyväksyjä, pvä: Vesa Kärjä, 26.10.2020

Päivitetty, pvä: Vesa Kärjä, Satu Remes, 27.8.2021